

אב"ר פיון דכתלא דהוית סמיה אבתריה, אתנסח, קרא קאים על קיומא, באסתפלותא זעיר. מי לא יראך מלך הגוים, ואי תימא דמלך הגוים על קדשא בריך הוא אתמר, לאו הכי. אלא, מאן הוא מלך הגוים דלא יראך, דלא דחיל מינה, ולא יזדעזע מינה. מי מלך הגוים דלא יראך. פגוונא דא (תהלים קיג) הללויה הללו עבדי יי' הללו את שם יי'. מאן דשמע ליה, לא ידע מאי קאמר, פיון דאמר הללויה, אוף הכי הללו עבדי יי', דהוה ליה למכתב, עבדי יי' הללו את שם יי'. אוף הכא. הוה ליה למכתב, מי ממלך הגוים דלא יראך. אלא כלא על תקוניה אתמר.

בי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין פמוך, מהו מלה דאתפשט בינייהו בחכמתא דלהון, מאין פמוך וכלהו אודאן על דא, פד חמאן בחכמתא דלהון עובדך וגבורתך, אתפשט מלה דא בינייהו, ואמרי מאין פמוך בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם. מאין פמוך אמרי, ואתפשט בינייהו. חדו חבריאי, ובכו ולא אמרו מדי. אוף הכי בכה איהו כמלקדמין.

פתח ואמר (בראשית כא) ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה וגו', חבריאי אתערו, דבעאת שרה לפנאה עבודה זרה מביתא, ועל דא כתיב כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה. הכא כתיב וכי ימכר איש את בתו, דא נשמתא בגלגולי על עובדין בישין דעלמא. לאמה: ההוא סטרא אחרא בגלגולא בישא דטיקלא, דאהדר, והא אתעשקת, לאפקא לה מתמן. ודאי לא תצא כצאת העבדים, כל אינון נשמתין דמתעשקן. מאן אינון הכא. איהו רזא אלין אינון נשמתין

אב"ר פיון שהכתל שהיית סמוך אחריו נעקר, הפסוק עומד על קיומו בהסתכלות קטנה. מי לא יראך מלך הגוים. ואם תאמר שמלך הגוים נאמר על הקדוש ברוך הוא - לא כן. אלא מי הוא מלך הגוים שלא יראך, שלא פוחד ממך ולא יזדעזע ממך, מי מלך הגוים שלא יראך? כמו זה, (תהלים קיג) הללויה הללו עבדי ה' הללו את שם ה'. מי ששמע אותו, לא יודע מה אמר. פיון שאמר הללויה, אף כן הללו עבדי ה'! שהיה לו לכתב, עבדי ה' הללו את שם ה'. אף כאן היה לו לכתב, מי ממלך הגוים שלא יראך, אלא הכל על תקונו נתבאר.

בי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין פמוך. מה הדבר שהתפשט ביניהם בחכמה שלהם? מאין פמוך, וכלם מודים על זה. פשרואים בחכמתם מעשיך וגבורותיך, התפשט דבר זה ביניהם, ואומרים מאין פמוך בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם. מאין פמוך אמרים, והתפשט ביניהם. שמחו החברים, ובכו ולא אמרו דבר. אף כן הוא בכה כמקדם.

פתח ואמר, (בראשית כא) ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה וגו'. החברים התעוררו, שרצתה שרה לפנות מביתה עבודה זרה, ועל זה פתוב כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקלה. כאן פתוב וכי ימכר איש את בתו - זו הנשמה בגלגולים על מעשים רעים שבעולם. לאמה - לאותו הצד האחר בגלגול רע של המשקל שחזור, והרי נעשקה להוציא אותה משם. ודאי לא תצא כצאת העבדים, כל אותן נשמות שנעשקות. מי הן כאן? הוא סוד אלה אותן

וְאִי תִימָא, דְּהָאִי סְטָרָא עֲאֵלֵת לָהּ בְּהָהוּא
 יְנוּקָא. לָאוּ הָכִי. אֲלֵא נְטִלֵת לָהּ, וְחֻדְאֵת
 בְּהָדָה, וּפְרַחַת מִן יִדְהָא, וְעֲאֵלֵת בְּהָהוּא אֲתֵר,
 וְאִיְהִי פְקִידַת לְהָהוּא יְנוּקָא, וְחֻדְאֵת בֵּיהּ,
 וְחִיִּיכַת בֵּיהּ, וְתֵאִיבַת לְהָהוּא בְּשֵׁר, עַד דְּלִבְתֵּר
 נְטִיל קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְשַׁמְתִּיהּ, וְהִיא לְגוּפָא.
 וּלְבְתֵר כִּלְא אִיהוּ בְּרִשׁוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא.

וְאִם תֵּאמַר שֶׁהַצַּד הַזֶּה הַכְּנִיס
 אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ תִּינוּק - לֹא כֵן, אֲלֵא
 נוֹטְלַת אוֹתָהּ וּשְׁמַחָה עִמָּה
 וּפּוֹרְחַת מִיָּדָה וְנִכְנַסַת לְאוֹתוֹ
 מְקוֹם, וְהִיא פּוֹקֶדֶת אֶת אוֹתוֹ
 תִּינוּק וּשְׁמַחָה בּוֹ וְצוֹחֶקֶת בּוֹ,
 וְתֵאבֶה אֶת אוֹתוֹ הַבְּשֵׁר, עַד
 שְׁאַחַר כֵּן נוֹטֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אֶת נְשַׁמְתּוֹ, וְהִיא לְגוּף. וְאַחַר כֵּן
 הַפֶּל בְּרִשׁוּתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא.

תָּא חֲזִי, (שמות כא) לֹא תַצֵּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים, מֵאִי
 הוּא. אֲלֵא, בְּשַׁעֲתָא דְנִפְקַת מִן טִיקְלָא
 וְהָהוּא סְטָרָא בְּחֻדּוֹ, רְשִׁים לָהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, וְחֻתִּים לָהּ בְּחֻד גּוֹשְׁפִנְקָא, וּפְרִישׁ עָלֶיהָ
 לְבוּשׁ יָקָר דִּילִיָּהּ, וּמֵאֵן אִיהוּ. שְׁמָא קְדִישָׁא
 דְאַקְרִי אֱלוֹהֵי. וְדָא הוּא כְּבִגְדוֹ בְּהּ, לְבוּשָׁא
 יְקִירָא דְמִלְפָּא פְרִישׁ עָלֶיהָ וּכְדִין אִיְהִי נְטִירָא,
 דְלֹא אֲתַמְסֶרֶת לְעַם נְכָרִי, אֲלֵא לְיִשְׂרָאֵל
 לְחוּד.

בֵּא וּרְאֵה, לֹא תַצֵּא כְּצֵאת
 הָעֶבְדִּים, מֵה זֶה? אֲלֵא בְּשַׁעֲתָא
 שִׁיּוּצֵאת מִן הַמֵּאֲנִים וְאוֹתוֹ הַצַּד
 בְּשַׁמְחָה, רוּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְחוֹתֵם אוֹתָהּ בְּחוֹתֻמַת אַחַת,
 וּפּוֹרֵס עָלֶיהָ לְבוּשׁ כְּבוֹד שְׁלוֹ,
 וּמִיָּהוּ? הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שְׁנִקְרָא
 אֱלוֹהֵי. וְזֶהוּ כְּבִגְדוֹ בְּהּ, הַלְבוּשׁ
 הַנִּכְבָּד שֶׁל הַמֶּלֶךְ פּוֹרֵשׁ עָלֶיהָ,
 וְאֵז הִיא שְׁמוּרָה, שְׁלֹא נִמְסְרָה
 לְעַם נְכָרִי אֲלֵא לְיִשְׂרָאֵל לְחוּד.

וְדָא אִיְהוּ דְכְּתִיב, (איוב כט) פִּימִי אֱלוֹהֵי יִשְׁמְרֵנִי,
 וְעַל רִצָּא דָּא כְּתִיב הָכָא, לְעַם נְכָרִי לֹא
 יִמְשַׁל לְמַכְרָה בְּכִגְדוֹ בְּהּ, בְּעוֹד דְּלְבוּשׁ יָקָר
 דְּמִלְפָּא בְּהּ. פִּיּוֹן דְּכִגְדוֹ בְּהּ, פְּתִיב לְעַם נְכָרִי
 לֹא יִמְשַׁל לְמַכְרָה.

וְזֶהוּ שְׁפָתוֹב (איוב כט) פִּימִי אֱלוֹהֵי
 יִשְׁמְרֵנִי, וְעַל סוּד זֶה פְּתוּב כְּאֵן,
 לְעַם נְכָרִי לֹא יִמְשַׁל לְמַכְרָה
 בְּכִגְדוֹ בְּהּ, בְּעוֹד שְׁלְבוּשׁ כְּבוֹד
 הַמֶּלֶךְ בְּהּ. פִּיּוֹן שְׁבִגְדוֹ בְּהּ, פְּתוּב
 לְעַם נְכָרִי לֹא יִמְשַׁל לְמַכְרָה.

כּוּזָה רְשׁוֹ אִית לְהָהוּא סְטָרָא בְּהּ. תָּא חֲזִי, כָּל
 בְּנֵי עֲלָמָא כְּלָהוּ, בְּרִשׁוּתִיָּה דְּמִלְפָּא
 קְדִישָׁא, וְכָלְהוּ אִית לוֹן זְמָנָא בְּהָאִי עֲלָמָא,
 עַד דְּאִיְהוּ בְּעִי לְסַלְקָא לוֹן מִן עֲלָמָא, וְדָא לִית
 לִיָּה זְמָנָא, וְעַל דָּא אִיְהִי חִיִּיכַת בְּהוּ, וְחֻדְאֵת
 בְּהוּ.

מָה רְשׁוֹתֵי יֵשׁ לְאוֹתוֹ צַד בְּהּ? בֵּא
 וּרְאֵה, כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם כְּלָם בְּרִשׁוּת
 הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ, וְלְכָלֵם יֵשׁ זְמַן
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, עַד שֶׁהוּא רוּצָה
 לְסַלְקֵם מִן הָעוֹלָם, וְזֶה אֵין לוֹ
 זְמַן, וְעַל כֵּן הִיא צוֹחֶקֶת בְּהֵם
 וּשְׁמַחָה בְּהֵם.

הֵנוּ, אֲזַהְרוּתָא לְבַר נֶשׁ (בְּהָאִי עֲלָמָא) אִית בְּהֵנִי
 קְרֵאִי, וְכִמְה עֵיטִין טְבִין עֲלָאִין אֵינוּן,
 בְּכָל מִיָּלִי דְאוּרִיָּתָא, וְכָלְהוּ קְשׁוּט, בְּאַרְח
 קְשׁוּט, וְאַשְׁתַּמוּדְעֵן לְגַבֵּי חַפְמִיּוֹן, דִּידְעִי
 וְאֲזִלִּי בְּאַרְח קְשׁוּט. בְּזְמָנָא דְבַעַא קְדָשָׁא בְּרִיךְ

עוֹד, אֲזַהְרָה לְאַדָּם (בְּעוֹלָם הַזֶּה) יֵשׁ
 בְּפִסְוִיקִים הִלְלוּ וְכִמְה עֲצוֹת
 טוֹבוֹת עֲלִיוֹנוֹת הֵן בְּכָל דְּכָרִי
 הַתּוֹרָה, וְכָלֵן אֲמַת בְּדֶרֶךְ אֲמַת,
 וְנוֹדְעוֹת לְחַכְמִים שְׁיִודְעִים
 וְהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ אֲמַת. בְּזְמַן שֶׁרָצָה
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבְרָא אֶת
 הָעוֹלָם, עָלָה בְּרָצוֹן לְפָנָיו, וְצִיר
 אֶת כָּל הַנְּשַׁמּוֹת שֶׁהֵן עֲתִידוֹת

הוא למבְרֵי עֲלָמָא, סְלִיק בְּרַעוּתָא קַמִּיה, וְצִייר פֶּל נִשְׁמַתִּין דְּאִינוּן זְמִינִין לְמִיהָב בְּבִי נִשְׂא לְבַתְר, וְכִלְהוּ אֶתְצִיירו קַמִּיה בְּהֵוּא צִיורָא מִמֶּש, דְּזְמִינִין לְמַהוּי בְּבִי נִשְׂא לְבַתְר, וְחָמָא כָּל חַד וְחַד.

וְאִית מְנַהוּן דְּזְמִינִין לְאַבְאָשָׁא אֶרְחִייהוּ בְּעֲלָמָא, וּבִשְׁעָתָא דְּמִטָּא זְמַנִּיהוּ, קָרִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְהֵיָא נִשְׁמַתָּא, אָמַר לָהּ, זִילִי עוֹלִי בְּדוּף פֶּלָן. בְּגוּף פֶּלָן. אֶתִּיבַת קַמִּיה, מְאָרִיָּה דְּעֲלָמָא, דִּי לִי בְּעֲלָמָא דָּא דְּאָנָא יִתְבָּא בִּיה, וְלֹא אִיְהֵךְ לְעֲלָמָא אַחְרָא, דִּישְׁתַּעְבְּדוּן בִּי, וְאֵהָא מְלוּכְלָכָא בִּינִיָּהוּ. אָמַר לָהּ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִן יוֹמָא דְּאַתְבְּרִיאַת, עַל דָּא אֶתְבְּרִיאַת לְמַהוּי בְּהֵוּא עֲלָמָא. פִּינִן דְּחָמָתָא נִשְׁמַתָּא כֹּךְ, בְּעַל פְּרָחָה נְחַתַּת וְעָאלַת תַּמָּן.

אוֹרִיָּתָא דִּיהִבַּת עֵיטָא לְכָל עֲלָמָא חָמָתָא חָכִי, אֲזַהִירַת לְבִי עֲלָמָא, וְאַמְרַת, חָמוּ כַּמָּה חָס קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵיכּוּ, מְרַגְלִיתָא טְבָא דְּהוֹת לִיָּה, זְבִין לְכוּ לְמַגְנָא, דְּתִשְׁתַּעְבְּדוּן בְּהָ בְּהָאֵי עֲלָמָא.

וְכִי יִמְכּוּר אִישׁ: דָּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֶת בְּתוּ: דָּא נִשְׁמַתָּא קִדְשָׁא. לְאַמָּה: לְמַהוּי אִמָּה מִשְׁתַּעְבְּדָא בִּינִיָּכּוּ (דף צ"ו ע"א) בְּהָאֵי עֲלָמָא. בְּמִטּוּ מְנִיָּכּוּ, בִּשְׁעָתָא דְּמִטִּי זְמַנָּא לְנַפְקָא מֵהָאֵי עֲלָמָא, לֹא תִצָּא כְּצִאת הָעֶבְדִּים, לֹא תִפּוּק מִתְּסַנְפָּא בְּחוּבִין, תִּפּוּק בֵּת חוּרִין, בְּרִירָה נְקִיָּה, בְּגִין דִּיחַדִּי בְּהָ מְאָרִיָּה וְיִשְׁתַּבַּח בְּהָ וְיִהִיב לָהּ אָגַר טָב, בְּצַחְצוּחֵי דְּגַנְתָּא דְּעַדָּן. כַּמָּה דָּאֵת אָמַר (ישעיה נח) וְהִשְׁבִּיעַ בְּצַחְצוּחֵי נַפְשָׁךְ, וְדָאֵי כִּד תִּפּוּק בְּרִירָה נְקִיָּה כְּדָקָא יֵאוּת.

אָבֵר אִם רָעָה בְּעִינֵי אֲדִנְיָהּ, פֶּד נַפְקַת מְלוּכְלָכָא בְּטַנוּפֵי חוּבִין, וְלֹא אֶתְחַזִּיאַת קַמִּיה פְּדָקָא יֵאוּת, וּוִי

לְהַנְתֵּן בְּבִי אָדָם אַחַר כֶּף, וְכִלָּן הִצְטִירוּ לְפָנָיו בְּאוּתוּ צִיור מִמֶּש שְׁעִתִּידִים לְהִיּוֹת בְּנֵי אָדָם לְאַחַר מִכָּן, וְרָאָה כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

וְיֵשׁ מִהֵן שְׁעִתִּידוֹת לְהִרַע אֶת דְּרַכֵּיהֶן בְּעוֹלָם, וּבִשְׁעָה שְׁמַגִּיעַ זְמַנָּן, קוֹרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאוּתָהּ נִשְׁמָה וְאוֹמַר לָהּ: לְכִי וְהַכְּנִסִי בְּמִקּוֹם פְּלוּנֵי לְגוּף פְּלוּנֵי. וְהִיא מְשִׁיבָה לְפָנָיו: רַבּוֹן הָעוֹלָם, דִּי לִי בְּעוֹלָם הַזֶּה שְׂאֵנִי יוֹשֶׁבֶת בּוֹ, וְלֹא אֵלֶךְ לְעוֹלָם אַחַר שִׁשְׁתַּעְבְּדוּ בִּי וְאֵהִיָּה מְלַכְלַכַּת בִּינֵיהֶם. אוֹמַר לָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָאת, עַל מְנַת כֶּן נִבְרָאת, לְהִיּוֹת בְּאוּתוֹ עוֹלָם. פִּינִן שְׂרוּאָה הַנִּשְׁמָה כֶּף, בְּעַל פְּרָחָה יוֹרְדַת וְנִכְנְסַת לְשֵׁם.

הַתּוֹרָה שְׁנוֹתְנַת עֲצָה לְכָל הָעוֹלָם רוּאָה כֶּף, וּמְזַהִירָה אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם וְאוֹמְרַת: רְאוּ כַּמָּה חָס הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיכֶם. מְרַגְלִית טוֹבָה שְׁהִיתָה לוֹ, מְכַר לְכֶם בְּחִנָּם כְּדִי שִׁתַּשְׁתַּעְבְּדוּ בְּהָ בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְכִי יִמְכּוּר אִישׁ - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אֶת בְּתוּ - זֶה הַנִּשְׁמָה הַקְּדוֹשָׁה. לְאַמָּה - לְהִיּוֹת אִמָּה מִשְׁתַּעְבְּדַת בִּינֵיכֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה. בְּכַקְשָׁה מִכָּס, בִּשְׁעָה שְׁמַגִּיעַ זְמַנָּה לְצִאת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, לֹא תִצָּא כְּצִאת הָעֶבְדִּים, לֹא תִצָּא מִתְּסַנְפָּא בְּחוּבִין, תִּצָּא בֵּת חוּרִין, בְּרִירָה נְקִיָּה, כְּדִי שִׁישְׁמַח בְּהָ אֲדוּנָה וְיִשְׁתַּבַּח בְּהָ וְיִתֵּן לָהּ שְׂכָר טוֹב בְּצַחְצוּחֵי גֶן עֵדֵן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְהִשְׁבִּיעַ בְּצַחְצוּחֵי נַפְשָׁךְ. וְדָאֵי כַּאֲשֶׁר תִּצָּא בְּרִירָה נְקִיָּה כְּרֵאוּי.

אָבֵר אִם רָעָה בְּעִינֵי אֲדִנְיָהּ, כְּשִׁיּוּצֵאת מְלַכְלַכַּת בְּטַנוּפֵי הַחֲטָאִים וְלֹא נִרְאִית לְפָנָיו כְּרֵאוּי - אוֹי לְאוּתוֹ הַגּוּף שְׂאֵבֵד מְאוּתָהּ